БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ПО МЕТРОЛОГИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРТИЗАЦИЯ

Доклад

за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация, във връзка с произвеждането на предсрочни избори за народни представители на 02.04.2023 г.

Общи положения

Настоящият документ е разработен от ръководителите на екипите за проверка и оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка рег. № 04312-2023-0002 и на техническата спецификация по обществена поръчка рег. № 04312-2023-0003 съгласно т. 7. 2 на Методиката за удостоверяване на съответствието по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс (по-нататък в текста „Методиката“), утвърдена със заповед № МЕУ-4159/13.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на Българския институт по метрология (БИМ) и председателя на Управителния съвет на Българския институт за стандартизация (УС на БИС).

Екипите за оценяване на съответствието са назначени със заповед № МЕУ-4240/14.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на Управителния съвет на (БИС).

Докладът съдържа в обобщен вид констатациите и заключенията, направени на база на проведените проверки и изпитвания и отразени в протоколите по т. 7. 1. от Методиката и е оформен в четири самостоятелни раздела, а именно:

Раздел I. Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на предоставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна.

Екипът за проверка и оценка на валидността и автентичността на сертификати и доклади от изпитвания, издадени от трета независима страна, който реализира дейностите по т. 6. 1. от Методиката, е в състав:

Ръководител: инж. Марио Миладинов - експерт в Технически комитет 57 (ИКТ), председател на Контролния съвет на БИС, водещ одитор на Системи за Управление;

Член:

- инж. Мария Илиева - държавен експерт, дирекция „Разрешения за оценяване на съответствието“, Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, не са привличани други външни специалисти съгласно т. V на заповед № МЕУ-4240/14.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС.

Раздел II. Проверка и оценка за съответствие с изискванията към хардуерната конфигурация на предоставения тип ТУМГ.

Екипът за оценяване на съответствието на типа ТУМГ с изискванията, относно хардуерната конфигурация, посочени в Приложение № 2 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Златко Халваджиев - главен секретар на Българския институт по метрология и

Членове:

- доц. д-р Николай Атанасов - ЮЗУ „Неофит Рилски“;
- инж. Николай Колев - главен експерт в отдел "Електромагнитна съвместимост и въздействие на околната среда", главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“, Български институт по метрология;
- инж. Росен Стоянов - главен експерт в отдел "Игрални съоръжения и фискални устройства", главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“, Български институт по метрология
- Диан Карабелов - външен експерт
- инж. Красимир Лалов - външен експерт.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, не са привличани други външни специалисти , съгласно т. V на заповед № МЕУ-4240/14.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС.

Раздел III. Проверка и оценка на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него.

Екипът за оценяване на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него, посочени в Приложение № 3 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Георги Бончев - началник на отдел „Оперативна съвместимост“, дирекция „Системи и компоненти на електронното управление“, Министерство на електронното управление и

Членове:

- Любомир Симеонов - експерт „Анализ на работни процеси“, отдел „Оперативна съвместимост“, дирекция „Системи и компоненти на електронното управление“, Министерство на електронното управление;
- Недялка Иванова - главен експерт, отдел „Бюджетен и проектен контрол, дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление;
- Яна Желева - старши експерт, отдел „Електронна идентификация и данни“, дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление;
- Антон Иванов - младши експерт, отдел „Регионална поддръжка - Витоша“, сектор София, ГД „Експлоатация“, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИА ИЕУ).

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, е участвал, съгласно т. V на заповед № МЕУ-4240/14.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС и на основание граждански договор № ГД - 4/21.03.2023 г. като външен експерт г-н Стойчо Христов Чичеков.

Раздел IV. Проверка и оценка на съответствието на типа ТУМГ с изискванията по отношение сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

Екипът за оценяване на съответствието на типа ТУМГ с изискванията относно сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ, посочени в Приложение № 4 към Методиката, е в състав:

Ръководител: Георги Станков - началник на отдел „Стратегии и политики в киберсигурността“, дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, Министерство на електронното управление и

Членове:

- Боян Григоров - експерт по мрежова и информационна сигурност, II степен, отдел „Стратегии и политики в киберсигурността“, дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, МЕУ;
- Божидар Грънчаров - експерт по мрежова и информационна сигурност, I степен, отдел „Национален екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“, дирекция „Киберсигурност“, ИА ИЕУ;
- Юлиан Стефанов - отговорник по мрежова и информационна сигурност, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“;
- Красимир Алеков - младши експерт, дирекция „Киберсигурност“, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“;
- Гюлджан Ахмедова - старши експерт, отдел „Управление и поддръжка на ДХЧО“, дирекция „Оперативно наблюдение и поддръжка на системи“, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“.

В процеса на изпитване/тестване и проверки, с оглед ползване на допълнителна специфична експертиза, са участвали външни експерти, съгласно т. V на заповед № МЕУ-4240/14.03.2023 г. на зам. министъра на електронното управление, председателя на БИМ и председателя на УС на БИС, а именно: Станислав Асенов Иванов, Боян Дианов Атанасов и Атанас Радков Николов.

Преди започване на дейностите по изпитване, изследване, проверка на информационните активи, предоставени от ЦИК за удостоверяване на съответствието, членовете на екипите и външните експерти са подписали декларации за неразкриване на информация и за липса на конфликт на интереси.

Всеки от специализираните раздели на този документ е разработен от съответния екип за проверка и оценяване на съответствието и включва констатираните резултати, съответствия, приложимост/неприложимост на съответния параметър, забележки или несъответствия на изследваният обект - ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство, софтуер или консуматив.

Ангажираните в процесите на изпитване, изследване, проверка, оценяване и удостоверяване на съответствието експерти и трите отговорни за това институции декларират, че дейностите се извършват в съответствие с Процедурите по т. 6 от Методиката, както е приложимо, и че използваните подходи са изградени на базата на международни стандарти, ръководства, насоки и добри практики. Отговорността за съдържанието на всеки един раздел от настоящият Доклад се носи от експертите от съответния екип за оценяване.

Дейностите по Процедурите по тестване/изпитване, проверка и оценяване се извършват върху представителна извадка от образци на ТУМГ, които предстои да бъдат използвани в предстоящите избори. Представителността на извадката се гарантира от използването на т.нар. „метод на извадка с произволни числа“, при който шансът или вероятността да се избере дадено ТУМГ е същият, както вероятността да се избере всяко друго устройство, което ще бъде използвано за нуждите на предстоящите предсрочни избори за народни представители на 02.04.2023 г.

На 15.03.2023 г. ръководителите на екипите за оценяване на съответствието, в присъствието на ръководителите на институциите по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс, представители на политически партии/коалиции, регистрирани за участие в изборите, както и на неправителствени организации и медии, определиха посредством генератор на случайни числа серийните идентификационни номера на ТУМГ, които ЦИК да предостави за извършване на дейностите по удостоверяване на съответствието.

Резултатите от направения избор на серийни идентификационни номера на ТУМГ за целите на удостоверяването са посочени в таблицата по-долу:

Номер на екипа	Резултат, получен от генератора на случайни номера	Съответстващ сериен номер от списъка на ТУМГ, предоставен от ЦИК

Екип 2 (БИМ)	12250	EXWA4E2A01020861
Екип 2 (БИМ)	12400	EXWA4E2A01021302
Екип 3 (МЕУ)	4748	CHCA4E1A00011925
Екип 3 (МЕУ)	6437	ELZA4E2A00015218
Екип 4 (МЕУ)	6583	ELZA4E2A00015364
Екип 4 (МЕУ)	4098	CHCA4E1A00011260

За произведения избор беше съставен Протокол с рег. № МЕУ-506/15.03.2023 г., подписан от ръководителите на екипи и предоставен на ЦИК за последващи действия по предоставяне на образците за нуждите на процеса по удостоверяване.

По време на специално организирано събитие на 24.03.2023 г., в защитена среда, осигурена от МЕУ, от експерта на ЦИК г-н Златогор Минчев, със съдействието на представителя на „Сиела Норма“ АД г-н Стефан Митков, беше осъществен процес по доверено изграждане на системния образ, предназначен за изборите за народни представители на 02.04.2023 г. За целта са използвани криптографски ключове, генерирани от експертите - представители на ЦИК. В резултат на посочения процес е получено инсталационно изображение на софтуера за ТУМГ, предназначен за изборите на 02.04.2023 г. След инсталиране на изпълнимия код върху ТУМГ е визуализиран системния хеш код, а именно:

F4F07A8D41FF3001C0670CB31C438056199B6517722DB0B1B5A97F92129B4D3E.

С оглед изпълнение на дейностите по наблюдение, съгласно чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс, на 27.03.2023г. г. бе проведена и експертна среща, на която в защитена среда беше предоставена възможност за достъп до изходния код и скриптовете за изграждане на системния образ, съгласно реда и указанията на ЦИК, Правилата за достъп до изходния код и документацията на електронната система за машинно гласуване, утвърдени със заповед № МЕУ-4927/24.03.2023 и Правилата относно условията и изискванията за участие на наблюдатели, утвърдени със заповед № 4960/24.03.2023 г. На тази среща са представени процесите и статусът на активностите по удостоверяване на съответствието, съгласно чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс и Методиката, както и технологията, по която се реализира изпълнението на тези дейности от екипите на МЕУ, БИМ и БИС. В срещата участваха представители на трите институции, ангажирани с процеса по удостоверяване на съответствието, представители на ЦИК, както и регистрираните наблюдатели, съгласно чл. 213а, ал. 3 от Изборния кодекс - представители на политическите партии и коалиции, регистрирани за участие в изборите на 02.04.2023 г.

Настоящият Доклад се отнася само за предоставените от ЦИК образци от представителната извадка от ТУМГ, посочени в списъка - Приложение към Декларацията за идентичност и съответствие, предоставена от Изпълнителя на дейностите по техническа подготовка на устройства за гласуване по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002. С тази Декларация Изпълнителят - „Сиела Норма“ АД, надлежно декларира и гарантира пред Възложителя, в лицето на ЦИК, че ТУМГ, които ще се използват по време на изборите на 02.04.2023 г. имат еднакво предназначение, основани са на едни и същи принципи, имат еднаква конструкция, функционалност и програмни средства, изработени са от един и същи производител, по една и съща техническа документация и технология, като тези, избрани на случаен принцип и представени за удостоверяване на съответствието от лицата по чл.213а, ал. 2 от Изборния кодекс. В Декларацията се посочва още, че е налице съответствие и идентичност на хардуера, параметрите, характеристиките и настройките на останалите ТУМГ с предоставените образци, както в момента на предоставяне, така и по време на логистичните мероприятия, подготовката и произвеждане на изборите.

В чл. 213а, ал. 4 на Изборния кодекс са предвидени 20 работни дни за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация. С писма изх. № МЕУ-3265/24.02.2023 г. и изх. № МЕУ-3838/08.03.2023 г. от ЦИК са изискани информационните активи и документация, които са необходими за удостоверяване на съответствието на типа ТУМГ. На 18.03.2023 г. и на 20.03.2023 г. представители на МЕУ и БИМ, с приемо – предавателен протокол са получили от ЦИК част от информационните активи, необходими за целите на удостоверяването. При първичният оглед са констатирани следните недостатъци по отношение на информационните активи и документацията:

- ТУМГ не са с инсталиран софтуер, който ще се използва за произвеждане на изборите за народни представители на 02.04.2023 г.;
- ТУМГ са заключени с ключ, използван за изборите на 02.10.2022 г.;
- ТУМГ не са оборудвани със записващи технически устройства с данни за предстоящите избори;
- липсват тестови данни в реален образ на бюлетина, идентични с тези, които ще бъдат използвани на изборите на 02.04.2023 г.;
- липсват одобрени образци на бюлетина;
- не е предоставен CODE COVERAGE DOCUMENT за изпълнените тестове на модули.

С писмо изх. № МЕУ-4769/21.03.2023 г. са изисквани повторно от ЦИК гореописаните информационните активи като е обърнато внимание на Комисията, че всяко допълнително закъснение в предоставянето им, поставя под съмнение възможността за изпълнението на дейностите по удостоверяването, което ще се отрази върху датата на изготвяне на доклада и издаването на акта за удостоверяване/неудостоверяване на съответствието и води до нарастване на риска ТУМГ да бъдат изпратени в секциите в чужбина преди да са били надлежно удостоверени за съответствие с изискванията на

Изборния кодекс, както и спазването на сроковете по отношение на възможността за предоставяне на достъп до изходния код съгласно чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от ИК.

С писмо изх. № НС-04-61/23.03.2023 г. от ЦИК са предоставени изисканите информационни активи и документация.

Предвид факта, че образците (6 бр.) от представителната извадка от доставения тип ТУМГ и документацията са предоставени на екипите за оценяване на съответствието поетапно (след констатиране на недостатъци или недоокомплектоване), в периода 18.03 - 23.03.2023 г. (вкл.), т. е. 10 (десет) работни дни преди датата на изборите и с оглед организиране на участието на представителите на лицата по чл. 213а, ал. 3 и чл. 213б, ал. 1 от Изборния кодекс, които са вписани във входящия регистър, воден от ЦИК, в процеса по удостоверяване на съответствието, както и необходимостта ТУМГ да бъдат оценени преди инсталирането на софтуера и транспортирането им до секциите в чужбина, ръководителите на екипи, след проведено работно обсъждане на обстоятелствата и сроковете, решиха да бъде коригиран и оптимизиран Плана за оценяване и удостоверяване - в съответствие с т. 5 и т. 8 от Методиката.

Поради закъсненията при предоставяне и окомплектоване на информационните активи, в актуализирания План за оценяване и удостоверяване са предвидени за реализиране всички дейности по изпитване/тестване, проверка и оценяване, които са идентифицирани като рискови, нови или в някаква степен различни по отношение на тези, извършени със същите ТУМГ, използвани за предходни избори, детайлно описани в съответните протоколи и Доклади за оценяване на съответствието от 30.03.2021г., 09.07.2021 г., 05.11.2021 г. и 29.09.2022 г., изготвени по повод произвеждането на изборите за народни представители през 2021 г. и 2022 г.

В обхвата на дейностите по удостоверяване на съответствието, респективно в настоящия Доклад, не са включени дейности, които са задължение на и се извършват от изборната администрация; дейности, свързани с удостоверяване на организацията и технологията на компютърната обработка на резултатите от гласуването на „Информационно обслужване“ АД, както и такива, свързани с модификацията, актуализацията, параметризацията и инсталирането на софтуера и данни за кандидатските листи, логистичното осигуряване и техническото обслужване на ТУМГ за изборите за народни представители на 02.04.2023 г., които се извършват от Изпълнителя по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 или от упълномощени от ЦИК лица по отношение на ТУМГ.

Настоящият Доклад е разработен от екипите на МЕУ, БИМ и БИС в съответствие с т. 7. 2. от Методиката и е собственост на трите институции, посочени в чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс. Като средство за защита на участващите в процеса страни и на обществеността, извлечения/извадки от Доклада не трябва да се възпроизвеждат, освен в пълен размер и/или след писмено одобрение от трите институции.

Раздел I. Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна.

За целите на проверката по повод на удостоверяването на типа ТУМГ в БИС са получени следните документи относно съответствието на ТУМГ „А4 500; модел 517“, издадени от трета независима страна:

- **Сертификат за съответствие** (Verification of Compliance) с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-LV, съобразно EN 60950-1:2006 + A11:2009 + A1:2010 + A12:2011 + A2:2013; IEC 60950-1:2005 (Second Edition) + Am 1:2009 + Am 2:2013 и IECEE CB Scheme на Smartmatic International Corporation Inc., издаден от Compliance Certification Services Inc. (CCSrf Inc.), Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.);

- **Доклад от изпитване (Test Report)** за съответствие с DIRECTIVE 2011/65/EU (RoHS Directive), с рег. № CX/2018/1051A, издаден на 01.03.2018 г. от SGS Taiwan Ltd., Chemical Laboratory - Taipei на Smartmatic International Corporation;

- **Сертификат за съответствие** (Verification of Compliance) с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-LE, съобразно EN 55032:2015/AC:2016, class B и EN 55024:2010 +A1:2015 на Smartmatic International Corporation Inc., издаден на 27.02.2018 г. от Compliance Certification Services Inc., Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.);

- **Сертификат за съответствие** (Verification of Compliance) с рег. № T210617D07-LV**,** съобразно EN 62368-1:2074+ A11:2017 и IEC 62368-1:2014 (Second Edition), издаден на 18.08.2021 г. от Compliance Certification Services Inc. (CCSrf Inc.), Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.) на Smartmatic International Corporation Inc.

Посочените по-горе документи за доказване на съответствието на типа ТУМГ, издадени от трета независима страна, се отнасят до продукта „Машина за гласуване А4 500; модел 517“ и в съответствие с приложимите стандарти са безсрочни – нямат фиксиран срок и са валидни за целия жизнен цикъл на продукта за съответствие с версията на стандартите, за които са издадени. Те са надлежно проверени и оценени като автентични и съотносими по отношение на типа ТУМГ към дата 05.11.2021 г., във връзка с произвеждането на 14.11.2021 г. на изборите за Президент и Вицепрезидент и за народни представители. По тази причина и поради закъснението при предоставяне на информационните активи от страна на ЦИК и предвид изключително кратките срокове за извършване на проверки на документите за съответствие на продукти, които са с вече доказана автентичност, в актуализирания План по т. 5 и т. 8 от Методиката е предвидена проверка относно валидността и автентичността на документите от трета страна, които към момента на предоставянето им не са били проверявани или такива, които имат фиксиран срок на валидност – дали са валидни, прекратени, спрени, временно спрени или с променен срок на валидност или променен обхват на сертификацията към момента на извършване на проверката.

Резултати от проверките:

1. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015 с рег. № 10450828/06.07.2022 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от „Лойдс Регистър“ (LRQA Limited) - орган по сертификация на Системи за Управление на Качеството.

При извършеният преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът е със срок на валидност до 05.07.2025 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за управление на качеството (СУК) на фирма „Сиела Норма“ АД. Документът съдържа всички атрибути, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация - „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация - Лойдс Регистър, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД включва дейностите, които са описани в Техническото предложение към договора на Изпълнителя с ЦИК по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и изискванията, определени от ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс. Настоящата проверка беше извършена относно валидността и автентичността на сертификата към дата 24.03.2023 г.

Поради факта, че органът по сертификация - Lloyd's Register Quality Assurance Limited, не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, беше отправено запитване към българският офис на Лойдс Регистър във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 9001 с рег. № 10450828/06.07.2022 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД и в качеството си на достоверен, независим източник предостави идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) е акредитиран от британския национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на системи за управление на качеството съобразно стандарт ISO 9001. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.1.) е с рег. № 0001, Issue №: 203, Issue date: 23.03.2023 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на LRQA Limited е надлежно вписано българското поделение на органа – понастоящем LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd, Fl 8 office 9 & 10, Sofia1404, Bulgaria, от което е извършен одита на „Сиела Норма“ АД.

Към дата 24.03.2023 г. сертификатът с рег. № 10450828/06.07.2022 г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Лойдс Регистър (LRQA Limited) е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с променен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Стандартът ISO 9001:2015 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002– „изпълнителят да прилага система за управление на качеството, съответстваща на стандарт ISO 9001:2015 или еквивалентен с обхват, приложим към предмета на поръчката, или да представи доказателства за еквивалентни мерки“.

Сертификатът с рег. № 10450828 и дата на издаване 06.07.2022 г. е валиден и автентичен и може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

2. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 27001 с рег. № 10450826/06.07.2022 с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от

„Лойдс Регистър“ (LRQA Limited) - орган по сертификация на Системи за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ).

При извършеният преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.2.) е със срок на валидност до 05.07.2025 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ) на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа всички атрибути, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Лойдс Регистър, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД включва дейностите, които са описани в Техническото предложение към договора на Изпълнителя с ЦИК по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и изискванията, определени от ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс. Настоящата проверка беше извършена относно валидността и автентичността на сертификата към дата 24.03.2023 г.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) е акредитиран от британският национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на Системи за управление на Сигурността на Информацията (СУСИ,) съобразно стандарта ISO/IEC 27001. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.2.) е с рег. № 0001, Issue №: 203, Issue date: 23.03.2023 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на LRQA Limited е надлежно вписано българското поделение на органа – понастоящем LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd, Fl 8 office 9 & 10, Sofia1404, Bulgaria, от което е извършен одита на „Сиела Норма“ АД.

Поради факта, че органът по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, беше отправено запитване към българският офис на Лойдс Регистър във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с рег. № 10450826/06.07.2022 г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД и в качеството си на достоверен, независим източник предостави идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Към дата 24.03.2023 г. сертификатът с рег. 10450826/06.07.2022 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Лойдс Регистър (LRQA Limited) е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с променен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Стандартът ISO/IEC 27001 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК, съгласно чл. 213, ал.3 и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 – „изпълнителят да прилага система за управление на сигурността на информацията, съответстваща на изискванията на стандарт ISO/IEC 27001 или еквивалентен с обхват, приложим към предмета на поръчката, или да представи доказателства за еквивалентни мерки“.

Сертификатът с рег. № 10450826, издаден на 06.07.2022 г., е валиден и автентичен и може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

3. Сертификат за съответствие с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 20000-1:2018 „Информационни технологии. Управление на услуги. Част 1: Изисквания“ относно Системата за управление на услуги“, с рег. № 10276621/01.07.2020г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Lloyd's Register Quality Assurance Limited - орган по сертификация на Системи за Управление на ИТ услуги.

При извършения преглед на съдържанието на документа беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.3.) е със срок на валидност до 07.04.2023 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за Управление на ИТ услуги на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа всички атрибути, които са задължителни за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Лойдс Регистър, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията на фирма „Сиела норма“ АД включва дейностите, които са описани в Техническото предложение към договора на Изпълнителя с ЦИК по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и изискванията, определени от ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс. Настоящата проверка беше извършена относно валидността и автентичността на сертификата към дата 24.03.2023 г.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd’s Register Quality Assurance Limited - LRQA Limited) е акредитиран от британският национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на Системи за управление на ИТ услуги, съобразно стандарта ISO/IEC 20000-1:2018. Сертификатът за акредитация на LRQA Limited (Приложение 2 към Протокол 1.3.) е с рег. № 0001, Issue №: 203, Issue date: 23.03.2023 г. В съдържанието на сертификата за акредитация на LRQA Limited е надлежно вписано българското поделение на органа – понастоящем LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd, Fl 8 office 9 & 10, Sofia1404, Bulgaria, от което е извършен одита на „Сиела Норма“ АД.

Поради факта, че органът по сертификация Lloyd's Register Quality Assurance Limited не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, беше отправено запитване към българският офис на Лойдс Регистър във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрян, временно спрян, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. В резултат на запитването Органът по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата за съответствие с рег. № 10276621/01.07.2020 г., с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД и в качеството си на достоверен, независим източник ни предостави идентично копие от посочения по-горе сертификат.

Към дата 24.03.2023 г. сертификатът с рег. № 10276621/01.07.2020 г. с титуляр фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от Лойдс Регистър (LRQA Limited) е валиден, т.е. не е бил спрян, временно спрян, прекратен, с променен обхват или по друг начин актуализиран или анулиран от Органа по сертификация - Лойдс Регистър (LRQA Limited).

Забележка: Във връзка с срока на валидност на този сертификат (07.04.2023 г.) от органа по сертификация LRQA Bulgaria беше получена следната информация: „На дати 21-22

март 2023 във фирма Сиела Норма АД беше проведен пресертификационен одит по стандарт ISO/IEC 20000-1:2018. След технически преглед на доклада от одита предстои да бъде издаден подновен сертификат за следващия тригодишен период от време.“

Стандартът ISO/IEC 20000-1 е приложим и е съотносим към изискванията на ЦИК, съгласно чл. 213, ал. 3 и документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 – „изпълнителят да прилага система за управление на сигурността на информацията, съответстваща на изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 20000:2018 или еквивалентен с обхват, приложим към предмета на поръчката, или да представи доказателства за еквивалентни мерки“.

Сертификатът с рег. № 10276621, издаден на 01.07.2020 г., е валиден и автентичен и може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

Раздел II. Проверка и оценка на съответствието с изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6. 2 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническа спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и изискванията на техническа спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0003. При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са надлежно описани в Приложение № 2 към Методиката.

За нуждите на процеса по изследване, проверка и оценяване на функционалността на доставените тип ТУМГ на 20.03.2023 г. бяха предоставен 2 броя образци на ТУМГ от представителната извадка на ЦИК с идентификационни номера EXWA4E2A01020861 и EXWA4E2A01021302, ведно с два комплекта смарт карти от тестовата сертификационна верига. При предаването на образците не бяха представени от ЦИК документи, който да съдържат описаните по-долу информационни активи.

Техническите устройства бяха приети от ръководителя на Екип 2 в следното състояние: основен корпус, два броя паравани за монтиране към него, с един брой акумулаторна батерия, 5 бр. смарт карти - 2 бр. служебни, придружени с разпечатки с ПИН кодове и 3 бр. потребителски - за осъществяване на гласуване, 4 бр. резервни хартиени ролки и пластмасови пломби. ТУМГ, заедно със съставните му части и аксесоари, е предоставена в защитна кутия (куфар, твърд калъф) за транспортиране.

На ТУМГ (в следствие на писмо изх. № МЕУ-4769/21.03.2023 г.) бе инсталиран приложен софтуер, позволяващ осъществяване на един пълен цикъл от гласуване и отчитане на резултатите за тестова избирателна секция за изборите за народни представители на 02.04.2023 г.

Предвид факта, че образците от представителната извадка от доставения тип ТУМГ са предоставени на екипа за оценяване на съответствието на 20.03.2023 г. – срок, изключително кратък преди произвеждането на изборите за народни представители на

02.04.2023 г., беше разработен ускорен План за оценяване и удостоверяване – в съответствие с т. 5 и т. 8 от Методиката.

В Плана са предвидени за реализиране само дейностите по изпитване/тестване, проверка и оценяване на функционални характеристики, които са идентифицирани като нови или различни по отношение на тези, извършени със същият тип технически устройства за машинно гласуване във връзка с предходните избори и детайлно описани в съответните протоколи и Доклад за оценяване от 30.03.2021 г., 09.07.2021 г., 05.11.2021 и 29.09.09.2022 г., изготвени по повод произвеждането на изборите за народни представители през 2021 г. и 2022 г.

При изпълнение на Плана екипът констатира, че предоставените на 20.03.2023 г. ТУМГ с идентификационни номера EXWA4E2A01020861 и EXWA4E2A01021302, са идентични с техническите устройства за машинно гласуване, предмет на оценяване и детайлно описани в съответните протоколи към Доклад за оценяване от 30.03.2021г., 09.07.2021 г., 05.11.2021 г. и 29.09.2022 г., и не бяха констатирани функционални характеристики, които да водят до нови или различни по отношение на тях изисквания, с изключение на изискванията по т. 10 от Приложение 2 от Методиката, и установи следното:

Резултати от извършената оценка:

1. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Корпус:

Минимални параметри: Компонентите на устройството за машинно гласуване трябва да бъдат разположени в монолитен защитен корпус, чрез който да се възпрепятства директния достъп до комуникационните интерфейси.

1.1 Проверка на интеграцията и защитата на основните компоненти на ТУМГ в корпуса
Констатира се наличие на отделение за батерия с конектор, за което не е предвидено място за пломбиране, но достъпа е възпрепятстван от монтирани технологични елементи.

Констатира се наличие на платка Rev.3.0 - поставена допълнителна лепенка 3.1.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.2 Проверка на разположението и защитата от достъп на комуникационния интерфейс за контролната памет и смяната на хартията на ТУМГ
Констатира се ограничаване на достъпа с пломби. Липсват комуникационни антени.

Заключение : Констатирано е съответствие.

1.3 Проверка за спазване изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и за наличието на процедури за съхранение, транспорт и разделно събиране и рециклиране на устройството.
Констатира се наличие на маркировка съгласно изискванията, наличие на декларация за съответствията, наличие на ръководство за инсталиране на машина за гласуване А4-517.

Бяха извършени климатични изпитвания в Изпитвателна лаборатория за въздействие на околната среда в Българския институт по метрология, които показаха, че ТУМГ запазва функционалните си характеристики при температура на съхранение: от -20 °C до 60 °C и работна температура от 5 °C до 40 °C.

Заключение : Констатирано е съответствие.

2. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент:

Централен процесор

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимална тактова честота 1 GHz, Intel/AMD/ARM.

2.1 Проверка на минималните изисквания към процесора според техническата документация

Констатира се тактова честота 1.04 GHz; Процесор - интегриран в платката Intel; Няма достъп до системни инструменти на операционната система.

Заключение : Констатирано е съответствие.

3. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Оперативна памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания за използваната операционна система и софтуер на ТУМГ, минимум 1 GB.

3.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се оперативна памет 4GB DDR3L; маркировката отговаря; няма достъп до системни инструменти на операционната система или BIOS.

Заключение : Констатирано е съответствие.

4. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Вътрешна енергонезависима памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимален обем 16 GB, SSD/MMC/eMMC. Не се допуска използването на вътрешна памет с подвижни части.

4.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се вътрешна памет - 32GB, интегрирана в дънната платка, с технология eMMC; маркировката отговаря; няма достъп до системни инструменти на операционната система или BIOS.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Записващо техническо устройство (ЗТУ/контролни памети)

Минимални параметри: USB Тип A Flash памет, с минимален обем 1 GB, стандарт USB 2.0.

5.1 Проверка на минималните изисквания към записващото техническо устройство според техническата документация

Констатираха се 2 бр. ЗТУ с размер 8GB, тип USB 2.0; установено през външен персонален компютър.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5.2 Проверка на съвместимостта на ЗТУ с наличните комуникационни интерфейси в ТУМГ според техническата документация

Констатираха се 2 бр. USB 2.0 , разположени в обособено отделение за ЗТУ. Констатира се 1 бр. в обособено отделение за съединение на захранванията, за връзка с батерията и 2 USB 2.0 за служебно ползване в обособено сервизно отделение, защитено с пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

5.3 Проверка на механичната съвместимост на ЗТУ с ТУМГ

Констатира се USB тип А, в обособено отделение на корпуса. Конструктивното изпълнение на ТУМГ позволява ограничаване на достъпа срещу манипулация или отстраняване на ЗТУ чрез пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

6. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Сензорен дисплей

Минимални параметри: Минимален диагонал 15“, минимална резолюция - XGA, допуска се резистивен или капацитивен принцип на работа на сензорния дисплей.

6.1 Проверка на минималните изисквания към сензорния дисплей според техническата документация

Констатира се сензорния дисплей TFT-LCD, с диагонал 17“ , резолюция на дисплея SXGA (1280X1024), технологията на сензорния дисплей е капацитивна, маркировката отговаря на предоставената техническа документация.

Заключение : Констатирано е съответствие.

7. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Печатащо устройство

Минимални параметри: принтер за печат с ролкова хартия, минимална поддържана резолюция на печата 200dpi, ширина до 82,5 mm и нож за автоматично отрязване на контролната разписка

7.1 Проверка на минималните изисквания към печатащото устройство според техническата документация

Констатира се резолюция на принтера 8 dots/mm (203,2 dpi), поддържаната хартия е с ширина 80±0,2мм, принтерът включва автоматичен нож, контролиран чрез софтуер, принтерът реализира автоматично отрязване на бюлетината от машинно гласуване, маркировката отговаря на предоставената техническа документация, а устройството изпълнява всички предвидени функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

8. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Четец за смарт-карта

Минимални параметри: Full size PC/SC SmartCard четец за контактни смарт-карти по стандарт ISO/IEC 7816, CCID интерфейс.

8.1 Проверете минималните изисквания към четеца за смарт-карта според техническата документация

Констатира се наличието на пълноразмерен вътрешен четец по отношение на монолитния корпус на ТУМГ, тип PC/SC 2.0, който поддържа стандарт ISO/IEC 7816 за контакти карти Class A,B,C, и поддържа CCID USB driver интерфейс. При прекъсване на връзката с устройството машината не функционира.

Заключение : Констатирано е съответствие.

9. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Смарт-карти

Минимални параметри: 5 броя Full size, ISO/IEC 7816, Common Criteria – EAL4+, минимално поддържани криптографски алгоритми RSA 2048 bits, SHA2-256, наличие на OpenSC, съвместим PKCS#11 provider. *Смарт-картите трябва да бъдат брандирани с пълноцветен печат по дизайн, одобрен от ЦИК.*

9.1 Проверка на минималните изисквания към смарт-картите според техническата документация

Констатира се наличието на 5 бр., от които 2 бр. служебни и 3 бр. за гласуване, смарт-карти Full size и декларация за съответствие с изискванията на ISO/IEC 7816, с поддържан криптографски алгоритъм CCEAL5+RSA до 4096 bits, SHA до 512. Смарт - картите изпълняват всички предвидени функции.

Заключение : Констатирано е съответствие.

10. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Хартия за бюлетините от машинно гласуване

Минимални параметри: ширина на ролката 80 мм +/- 0.5 мм; хартия, предназначена за печат чрез термо глава – ~ 80 г/м2; читаемост на получения образ – над 5 години; дължина на ролката – ~ 80 м; диаметър на шпулата – 25.4 мм и външен диаметър на ролката – 93 мм. Специализираната хартия, използвана за отпечатване на бюлетини от машинно гласуване следва да притежава допълнителна защита, отговаряща на параметрите, заложени в Решение № 1614-НС от 09.02.2023 г. ЦИК.

10.1 Проверка на минималните изисквания към хартията за бюлетините от машинно гласуване според техническата документация и представения образец

Констатира се хартиена ролка с ширината на ролката 80,20 мм; ролката не включва маркер за свършване на хартията; представеният обрацец на хартия за бюлетин от машинно гласуване е достатъчно за отпечатване на 410 бюлетини от машинно гласуване,

с дължина на бюлетината от 0,2 м, което обуславя ролка с дължина 82 м, с необходимия диаметър на шпулата и външен диаметър. Информация за допълнителната защита на хартията, използвана за отпечатване на бюлетини от машинно гласуване не бе предоставена от ЦИК и не е предмет на настоящото удостоверяване.

Заключение : Констатирано е съответствие.

11. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Мрежови кабели

Минимални параметри: Необходимите захранващи кабели за включване на машината за гласуване в електрическата мрежа.

11.1 Проверка захранващият кабел, доставен с ТУМГ, да позволява свързването й към електрическия контакт

В предоставения комплект ТУМГ с идентификациионни номера EXWA4E2A01020861 и EXWA4E2A01021302 има налични захранващи кабели е от тип F (Шуко – CEE 7/3), който може да се включи към електрически контакт. ТУМГ се включва с ключ в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

12. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Автономна работа при прекъсване на електрозахранването

Минимални параметри: Трябва да дава възможност за автономна работа на устройството минимум 30 мин. при пълен заряд, както и да осигурява защита при подаване на нестандартно напрежение от захранващата мрежа. Допуска се извън корпуса на устройството за бъде разположено непрекъсваемото токозахранващо устройство (UPS).

12.1 Проверка на възможността за автономна работа при прекъсване на електрозахранването

В предоставените комплект ТУМГ с идентификационни номера EXWA4E2A01020861 и EXWA4E2A01021302 се констатира наличието на акумулаторна батерия 12V/7Ah, с необходимите кабели за свързване към порт USB 2.0, в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заключение : Констатирано е съответствие.

12.2 Проверка в експлоатация за възможност ТУМГ да работи в продължение на 30 минути без електрическо захранване от захранването в електрическия контакт

Констатира се, че ТУМГ продължава да работи без прекъсване, когато захранването от електрическия контакт е изключено. Автономна работа може да продължи повече от 30 минути, без включване или изключване на ТУМГ. При възстановяване на захранването

ТУМГ продължава да работи без прекъсване. USB портът осигурява дозареждане на акумулаторната батерия за последващо използване.

Заключение : Констатирано е съответствие.

13. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Пломби/сигурни стикери

Минимални параметри: Според предложеното от Изпълнителя техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус. Пломбите/сигурните стикери трябва да бъдат с уникална номерация.

13.1 Проверка на предложеното техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус.

В предоставения комплект ТУМГ с № EXWA4E2A01020861 и EXWA4E2A01021302 се констатира, че са предвидени 4 позиции за запечатване, като 1 от тях до 3 пъти, с уникална номерация на пломбите. Пломбите са изработени от твърда пластмаса и осигуряват защита по предвидения начин за поставянето им.

Заключение : <u>Констатирано е съответствие.</u>

14. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: ПИН пликове.

Минимални параметри: 2 бр., непрозрачни, съдържащи потребителски ПИН за смарт-картите за управление, които не позволяват достъп до съдържанието без разрушаване. Констатира се, че не са представени пликове, които да бъдат проверени за съответствие.

<u>Заключение : Липса на изходни данни за удостоверяване на съответствието.</u>

15. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Непрозрачна урна за бюлетини от машинно гласуване.

Минимални параметри: С необходимия обем за съхранение на отпечатаните бюлетини, отвор за пускането им в горната част и възможност за запечатване.

<u>Заключение : Липса на изходни данни за удостоверяване на съответствието.</u>

16. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Параван за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Минимални параметри: Непрозрачна преграда, целяща да ограничи видимостта от странични наблюдатели по време на гласуване. Възможно е да бъде и вграден в машината за гласуване или участника да предложи друг равностоен защитен механизъм.

16.1 Проверка на конструкцията на паравана за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Констатира се, че параванът се монтира неподвижно към корпуса. Плоскостите са две, за всяка от вертикалните страни на корпуса. Плоскостите са надеждно и неподвижно закрепени чрез щипки. Размер: В 44,5см./ Ш 20см. Разположени са под ъгъл 110˚ спрямо плоскостта на монитора. Не позволяват наблюдение на цялата работна част на екрана до ъгъл 30˚ спрямо плоскостта на монитора.

Заключение : Констатирано е съответствие.

17. Проверка на хардуерната система

17. 1 Защита на хардуерните интерфейси – ТУМГ не трябва да излага незащитени интерфейси, извън монолитния корпус

Проверката установи, че ТУМГ не излага незащитени хардуерни интерфейси извън монолитния корпус, в това число и свързани към ТУМГ продукционни USB носители.

17.2 Опит за достъп до физически интерфейси на машината без да бъде нарушена целостта на стикерите / пломбите

Проверката установи, че при опит за физически достъп до хардуерен интерфейс, през капак с пломба на ТУМГ, се нарушава целостта на поставената пломба.

17. 3 Проверка за наличие на активни комуникационни интерфейси, вградени в ТУМГ

Проверката установи, че ТУМГ не разполага с активни комуникационни интерфейси. ТУМГ е затворена и изолирана информационна система, която не позволява ползване на входно-изходни устройства и комуникационни интерфейси.

17. 4 Проверка за наличие на вградени комуникационни антени в ТУМГ

Проверката установи липса на комуникационни антени в ТУМГ.

17. 5 Проверка дали цялата комуникационна подсистема, обслужваща различните комуникационни протоколи, е премахната.

Извършената проверка констатира, че цялата комуникационна подсистема, обслужваща различните комуникационни протоколи, е премахната.

17. 6 Проверка за наличие на специализирани интерфейси

Извършената проверка констатира, че няма наличие на специализирани интерфейси.

17. 7 Проверка дали интерфейсите за контролните памети са осигурени чрез сигурно заключване или чрез сигурен стикер

Проверката установи, че интерфейсите за двете контролни памети са осигурени чрез сигурно пломбиране.

17. 8 Проверка за наличие на подвижни части в ТУМГ

Проверката установи липса на подвижни части.

17.9 Проверка за електромагнитни излъчвания или протокол, че няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване

В Изпитвателна лаборатория за електромагнитна съвместимост са извършени изпитвания за електромагнити излъчвания в пространството.
За провеждането на изпитванията са използвани съоръжения, оборудване, методи и стандарти, описани в Протокол от изпитване № 01-МЕУ-4240/26.03.2023 г.

На основата на всички проведени изпитвания, отразени в протокола от изпитване № 01-МЕУ-4240/26.03.2023 г., е констатирано следното:

- Измерените електромагнитни излъчвания от ТУМГ не превишават граничните стойности за стандартите, посочени в протокола;

- От измерените електромагнитни излъчвания от ТУМГ разкриването на вота на конкретен избирател по електромагнитен път е затруднено до невъзможност.

Раздел III. Проверка и оценка на съответствието по отношение на функционалността на доставения тип ТУМГ с изискванията от Изборния кодекс и техническата спецификация към софтуерната реализация

Настоящият раздел на доклада е изготвен в резултат от извършената ускорена проверка по т. 6. 3 и т. 8 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са описани в Приложение № 3 към Методиката. Представени са в обобщен вид констатациите и заключенията от извършената проверка.

Тъй като образците на доставения тип ТУМГ, модел А4-500, са предоставени на екипа за оценяване на съответствието на 18.03.2023 г., а тестови данни за предстоящите избори на 21.03.2023 г., след преглед и анализ на информационните активи се разработи ускорен План за оценяване и удостоверяване, в съответствие с т. 5 и т. 8 от Методиката.

Проверките са извършени на 22.03.2023г., 23.03.2023г. и 24.03.2023г. върху предоставените от ЦИК ТУМГ със серийни номера № CHCA4E1A00011925 и № ELZA4E2A00015218, с конфигурирани тестови данни за изборите за народни представители на 02.04.2023г., с цел изпълнение на тестовите сценарии за изпитване и

оценяване на съответствието. Проверките са изпълнени повторно, след извършеното от ЦИК доверено изграждане на изходния код на софтуера, който ще се използва на изборите на 02.04.2023г. и с тестови данни в реален образ на бюлетината.

I. Изпълнение на сценариите от Приложение 3 към Методиката
Екипът изпълни сценариите от Приложение № 3 към Методиката и констатира следното:

1. Проверка на окомплектоването на ТУМГ и потребителската документация

А. Проверка на целостта на комплекта

Всяко техническо устройство, прието от екипа на МЕУ на 18.03.2023г., е комплектовано, както следва:

- Куфар за пренасяне на ТУМГ;
- ТУМГ с инсталирани системен и потребителски софтуер;
- 5 бр. смарткарти (2 бр. за член на СИК и 3 бр. за избирател) и оперативен отчет;
- 2 бр. USB флаш памети (записващи технически устройства/ ЗТУ), инсталирани в ТУМГ, заредени с тестови данни за конкретната СИК;
- Адаптер с кабел за захранване на ТУМГ;
- Кабели за зареждане на акумулаторната батерия;
- Ограничители за поверителност;
- Допълнителна ролка с хартия;
- Акумулаторна батерия - предоставена отделно.

Б. Преглед и анализ на документацията

След направения преглед беше констатирано, че в окомплектовката на получените на 18.03.2023 г. 2 бр. ТУМГ със серийни номера № CHCA4E1A00011925 и № ELZA4E2A00015218 няма липси.

2. Проверка на оторизирания достъп до ТУМГ и базови функционалности на ТУМГ

2.1. Стартиране на ТУМГ, зареждане на операционната система (ОС), проверка на функционалността на периферните устройства:

- ОС е предварително инсталирана върху основната памет на ТУМГ и същата съответства на изискванията, описани в техническата спецификация. След стартиране на ТУМГ, операционната система се зарежда коректно от вътрешната енергонезависима (основна) памет съгласно изискванията в техническата спецификация и се стартира потребителското приложение;
- ОС, инсталирана в основната памет на ТУМГ, има вградена функция, която при всяко зареждане, изчислява контролна сума (”хеш”), който може да се визуализира в екрана със системна информация и се отпечатва на всяка бюлетина при гласуване. Това позволява на гласоподавателя да провери, че неговата бюлетина е отпечатана от ТУМГ с инсталиран софтуер, идентичен със софтуера, създаден при публичното доверено изграждане (компилация) на изходния код;
- ТУМГ не позволява зареждане на ОС от нерегламентиран носител и не позволява стартиране чрез използване на ЗТУ, предназначено за друго ТУМГ;

- Проверката на функционалността на периферните устройства на ТУМГ чрез вътрешен тест е изпълнена успешно. В резултат са разпечатани съответстващи отчети от диагностиката на всеки вид периферно устройство, както и общ отчет.

2.2. Проверка на персонализирането на ТУМГ за съответната СИК

- Въведените тестови номенклатурни данни в ТУМГ за съответната избирателна секция се визуализират коректно;
- Валидират се смарткартите, които са издадени за тази избирателна секция. ТУМГ е конфигурирано да разпознава и работи само със смарткарти за управление и гласуване, предназначени за съответната избирателна секция. Автоматично се отпечатва отчет за валидирането им.

2.3. Проверка за коректна визуализация на номенклатурните данни за съответна СИК от ТУМГ.

- След успешно стартиране на ТУМГ чрез смарткарта за управление и ПИН се визуализира начален екран с информация за номера на СИК, идентификационния номер на ТУМГ, датата и часа и възможни опции за избор:
  - ✓ „Валидиране на картите за избирателите“ - тази функция е валидна по всяко време на изборния ден след поставяне на смарткарта за управление от член на СИК и въвеждане на ПИН. Чрез нея могат да се валидират последователно смарткартите за гласуване за съответната изборна секция. Смарткарта, която не е предназначена за съответната изборна секция, се отхвърля като невалидна.
  - ✓ „Изключване“ - тази функция е валидна по всяко време на изборния ден след поставяне на смарткарта за управление от член на СИК и въвеждането на валиден ПИН. Тя служи за изключване на машината, когато се налага спиране на ТУМГ и последващо стартиране и регламентирано възобновяване на изборния ден;
  - ✓ „Откриване на изборния ден“ - чрез този бутон се открива изборния ден, при което автоматично се отпечатва начален отчет.
- Бутон “Информация” е достъпен по време на изборния ден за член на СИК, след съответната оторизация. След избора му се визуализират номенклатурните данни - име на изборите, дата на изборите, поздравително съобщение, типа на устройството, идентификатор (ID) на избирателното място и секция, име на избирателната секция, брой регистрирани избиратели, местоположение, ID на машината, версия на приложението, версия на ОС, брой издадени бюлетини, системен “хеш” на ТУМГ. Визуализираните данни могат да бъдат разпечатани.

2.4. Проверка на функционалността на периферните устройства на ТУМГ чрез вътрешен тест.

Проверката се извършва чрез бутон “Диагностика“ след стартиране на ТУМГ и е достъпен за член на СИК, след оторизация с управляваща смарткарта и ПИН. Чрез него се предоставя възможност за проверка на работоспособността на конкретно или на всички периферни устройства, които имат отношение към изборния процес. След приключване на процеса на диагностика се отпечатва автоматично диагностичен доклад.

Получените резултати и направените констатации от проверката на сценариите за работа на ТУМГ преди начало на изборния ден удостоверяват, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

3. Проверка на функциите на ТУМГ по време на изборния процес

След изпълнение на сценариите по т. 3 от Приложение № 3 към Методиката екипът установи, че успешно се стартира изборния ден, изпълнени са всички изисквания за провеждане на нормален и успешен изборен процес – коректна визуализация на бюлетина, идентична с одобрения предпечатен образец, възможност за избор и преференция, възможност за коригиране на вече направения избор и разпечатване на бюлетина. Чрез тестови гласувания, по предварително планирани контролни примери, се констатира пълно съответствие между съдържанието на ЗТУ, броя на гласувалите и брой гласове във финалния отчет. Форматът на файла в ЗТУ и данните от гласуването записани в него отговарят на изискванията, разписани в Приложение 1.1 от техническата спецификация.

В допълнение, по време на изпълнението на тестовите сценарии екипът установи следното:

- При стартиран процес на гласуване, същият не прекъсва, ако смарткартата на избирателя се извади от ТУМГ;
- Ако избирателят не приключи процедурата по гласуване, ТУМГ остава недостъпно за други действия в продължение на 3 мин. от последното активно действие върху дисплея на ТУМГ. Процесът не може да бъде прекъснат по никакъв начин за посоченият период, дори със смарткарта за управление;
- Преди изтичане на времето (3 минути) на сесията за гласуване ТУМГ издава съобщение с опция за удължаване на времето. ТУМГ изчаква 1 минута, след което анулира сесията без да регистрира гласуване. За да се продължи гласуването след прекъсната сесия, е необходима намеса на член на СИК чрез поставяне на управляваща смарткарта и въвеждане на ПИН;
- Невъзможно е повторното гласуване с една и съща смарткарта. Това се отнася и за случая на анулирана сесия, описан по-горе;
- В случай, че дадена партия няма регистрирана листа с кандидати в определен регион, името на партията не се визуализира, номерът ѝ липсва в бюлетината за този регион, както и в началния отчет, в резултантния файл, записан в ЗТУ и във финалния отчет.

Получените резултати и направените констатации от проверката на функционалността на ТУМГ по време на изборния процес показа, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

4. Проверка за допълнителни функционалности на ТУМГ по време на изборния ден.

- Заложеният шрифт в бюлетината и във визуализираните на екрана съобщения е несерифен и с добра четимост;
- ТУМГ осигурява промяна на размера на шрифта и вместо “bold”, промяна на фона на бюлетината, за да е подходяща за хора с намалено зрение.

Функционалността на ТУМГ за достъпност на избиратели с намалено зрение съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

5. Проверка на функционалностите на ТУМГ, свързани с края на изборния ден

След изпълнение на сценариите по т. 5 от Приложение № 3 към Методиката екипът установи, че функционалностите на ТУМГ по приключване на изборния ден осигуряват:

- задаване край на изборния ден;
- блокиране на възможността за последващо гласуване;
- изчисляване и автоматично записване на електронно подписан файл с резултатите от гласуването върху ЗТУ и разпечатване на финален отчет с информация за брой гласували;
- изключване на ТУМГ.

Функционалностите на ТУМГ по приключване на изборния ден съответстват на изискванията на чл. 213, ал.3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

6. Проверка на функциите на ТУМГ, свързани със записване на резултати от гласуването върху ЗТУ

След изпълнение на сценариите по т. 6 от Приложение № 3 към Методиката екипът установи пълно съответствие между броя на подадените гласове, данните от разпечатания финален отчет от гласуването и информацията от резултатния файл, записан върху ЗТУ.

Функционалностите на ТУМГ, свързани със записване на резултати от гласуването върху ЗТУ съответстват на изискванията на чл. 213, ал.3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

7. Проверка на ТУМГ за функциониране в извънредни и аварийни ситуации

Дейностите по проверка на работата на ТУМГ при наличие на аварийните ситуации обхващат проверки за:

- възможност за регламентирано спиране и активиране на ТУМГ в рамките на изборния ден;
- осигуряване на автономна работа при прекъсване на мрежовото електрическо захранване;
- извеждане на съобщение от страна на ТУМГ за остатък под 5% от хартиената ролка и след подмяната й - възможност за продължаване на изборния ден.

7.1. При проверка на възможността за спиране и активиране на ТУМГ в рамките на изборния ден беше констатирано, че функционалността на ТУМГ осигурява възможност за:

- регламентирано изключване по време на изборния ден;

- регламентирано включване на ТУМГ и възстановяване на условията за продължаване на изборния ден;
- след поставяне на смарт карта на член на СИК, чрез бутон „Информация“ може да се визуализира общия брой на гласувалите с ТУМГ по всяко време на изборния процес;
- запазване върху ЗТУ на отразените данни от гласуването до момента преди спиране на ТУМГ.

7.2. При проверката и оценка способността на ТУМГ за автономна работа при прекъсване на захранването от електрическата мрежа беше констатирано:

- При налично основно захранващо напрежение и/или включена акумулаторна батерия в долния десен ъгъл на екрана е налична иконка „щепсел“ с надпис “АС”;
- При отпадане на основното захранване и преминаване към резервно иконката „щепсел“ и надписът “АС” се променят на иконка „акумулаторна батерия“ с надпис “Външен”, без прекъсване работоспособността на ТУМГ;
- При възстановяване на основното захранване, иконката отново се променя на „щепсел“, но с надпис “Зареждане”;
- ТУМГ работи безпроблемно на резервно захранване - акумулаторна батерия 12V 7,0 Ah;
- При започнал процес на гласуване и намален капацитет на автономното захранване, при което ТУМГ не може да отпечата бюлетина от машинно гласуване, ТУМГ издава съобщение и след поставяне на управляваща смарткарта на член на СИК анулира започнатия процес и не отразява започнатото гласуване в резултатния файл върху ЗТУ.

7.3. Проверка за състояние на ТУМГ в случай, че ролката с хартия е с остатък под 5%

При извършената проверка беше констатирано следното:

- ТУМГ извежда съобщение за край на хартията („Принтерът не е готов за употреба. Принтерът е със свършваща хартия“);
- ТУМГ спира процеса на гласуване;
- След смяна на хартията успешно продължава процеса на гласуване.

Проверката е извършена с два вида хартия, предоставена от ЦИК.

Функционирането на ТУМГ в извънредни и аварийни ситуации съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

8. Проверка на функциите на ТУМГ за реализиране на подход за използване на повече от една ТУМГ в СИК

Този сценарий не е изпълнен, тъй като ЦИК не е предоставила необходимите за целта информационни активи.

9. Подготовка на ТУМГ за избори, произвеждани в чужбина

На 23.03.2023 г. бяха предоставени един комплект, съдържащ флаш памети и смарт карти с тестови данни за избори, произвеждани в чужбина. След успешното изпълнение на сценариите по т. 9 от Приложение № 3 към Методиката екипът констатира:

Подготовката на ТУМГ за избори, произвеждани в чужбина, съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002.

II. Заключение на екипа по раздел III

След извършването на проверка и оценка на съответствието, съгласно т. 6. 3 и Приложение № 3 към Методиката, екипът заключи:

Функционалностите на ТУМГ по осигуряване на електронно машинно гласуване съответстват на заложените изисквания.

Раздел IV. Проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6. 4 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2023-0002.

При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са описани в Приложение № 4 към Методиката. Представени са в обобщен вид констатациите и заключенията от извършената проверка.

Тъй като образците на доставения тип ТУМГ, модел А4-500, са предоставени на екипа за оценяване на съответствието на 18.03.2023 г., а тестови данни за предстоящите избори на 21.03.2023 г., след преглед и анализ на информационните активи се разработи ускорен План за оценяване и удостоверяване, в съответствие с т. 5 и т. 8 от Методиката.

Проверките са извършени на върху предоставените от ЦИК ТУМГ със серийни номера № ELZA4E2A00015364 и № CHCA4E1A00011260, с конфигурирани тестови данни за изборите за народни представители на 02.04.2023г., с цел изпълнение на тестовите сценарии за изпитване и оценяване на съответствието.

1. Проверка на хардуерната платформа.

1.1. Проверка за наличие на възможност за комуникация през хардуерните интерфейси

ТУМГ разполага с 5 USB порта. Два основни порта на ТУМГ се използват за устройства за съхранение на информация, а другите три са незаети, като към единия може да се прекачи баркод четец (който не се използва за избори в Република България) и са

запечатани физически. В операционната система са премахнати всички ненужни драйвъри, което не позволява комуникация през хардуерните портове.

Направени бса опити за свързване със следните периферни устройства - мрежови адаптер; смарт-карт четец; клавиатура; мишка; флаш памет, които не се активират.

Установена е липса на възможност за комуникации през хардуерните интерфейси на ТУМГ.

1.2. Проверка за наличие на активни комуникационни интерфейси, вградени в ТУМГ

Хардуерните интерфейси са защитени чрез пломба. Допълнително, няма възможност за комуникация през хардуерни интерфейси:

- Мрежовата Ethernet карта не комуникира по никакъв начин.
- Inetd не се стартира.

NFC интерфейса – драйверите са изрично забранени в modprobe.d/blacklist-libnfc.conf. ТУМГ не е физически оборудвана с такъв интерфейс.

1.3. Проверка за наличие на активна комуникационна подсистема

Няма ненужни инсталирани драйвъри и протоколи за комуникация.

1.4. Проверка за наличие на активни специализирани интерфейси

След направена проверка не е установена възможност за комуникация през специализираните интерфейси. Не съществуват паралелни портове, аудио портът се използва за подаване на звукови сигнали при нотификация за събития.

2. Проверка на конфигурацията на операционната система

2.1. Проверка дали софтуерни компоненти на операционната система на ТУМГ са актуализирани (спрямо последните публикувани варианти)

Операционната система е актуализирана. Пакетите са от 16.03.2023 г.

2.2. Проверка дали са деактивирани ненужни процеси в операционната система на ТУМГ

Не се наблюдават ненужни процеси в операционната система на ТУМГ.

2.3. Проверка за премахнати ненужни firmware драйвери и модули в ядрото на ТУМГ

Няма ненужни firmware пакети и драйвери. Всички драйвери, които са налични, са или изрично забранени в *modprobe.d* или не се зареждат в ядрото.

2.4. Проверка за наличие на уязвимости в операционната система на ТУМГ

За базов вариант/копие на операционната система се използва LTS вариант на Ubuntu Linux, с пакети от контролирано от доставчика хранилище.

Две библиотеки са модифицирани спрямо официалните версии:
- gir1.2-gdkpixbuf-2.0:amd64 2.40.0+dfsg-4smartmatic
- libgdk-pixbuf2.0-0:amd64 2.40.0+dfsg-4smartmatic

докато официалните такива са респективно:

- gir1.2-gdkpixbuf-2.0:amd64 2.40.0+dfsg
- libgdk-pixbuf2.0-0:amd64 2.40.0+dfsg

Няма известни приложими уязвимости.

2.5. Извършване на оценка за нивото на въздействие, при наличие на открити уязвимости в операционната система на ТУМГ, съгласно Common Vulnerability Scoring System v3.1 (CVSS 3.1) или еквивалентна схема

Средната оценката на нивото на въздействие на евентуални уязвимости според CVSS v3.1 е 2.7 при максимална 10. Разкритите уязвимости се отнасят до не-актуализирани компоненти на операционната система и средствата за разработка, за които могат да се направят опити да бъдат експлоатирани само при наличие на мрежов достъп или обръщение към базовия софтуер от външна програма. В използваната в локален режим ТУМГ, хардуерна и софтуерна конфигурация, както и инсталираната версия на софтуер и операционна система това е невъзможно.

2.6. Подготовка на базов образ на операционната система и базовия софтуер за електронно машинно гласуване

Всички софтуерни компоненти, използвани за изграждане на операционната система, успешно се компилират от съответния изходен код.

3. Проверка на софтуерната реализация на приложната информационна система

3.1. Компилиране на изходния код на софтуера в специализирана среда. Тестване за наличието на зависимости в програмния код

Генерираният изпълним код е работоспособен. Не са установени отклонения от предвидената функционалност.

3.2. Проверка за наличие на уязвимости в приложния софтуер на ТУМГ

Направен е статичен анализ на кода с лицензиран софтуер. Всички съобщения за уязвимости от равнище “high” и “medium” са детайлно разгледани. За всички забележки, констатирани при автоматизирания одит, са получени отговори и обяснения от разработчика. Изпълнението не е застрашено от намерените уязвимости в кода.

3.3. Проверка за възможност за разкриване на вота чрез анализ на данните, записани в електронната избирателна кутия. Проверка за непоследователно записване на подадените гласове

Файловете са криптирани в разбъркан ред и анонимизирана със случайно генерирана дата и час. Идентифициране на избирателя е невъзможно.

3.4. Проверка за наличие на обфускиран (прикрит) код, напр. кодиран с Base64 или друга популярна схема за кодиране

Кодът е съставен съгласно добрите професионални практики. Не са налице елементи на обфускация (прикриване).

3.5. Проверка на базова/и СА верига/и, използвана/и при конкретните избори.

При извършените възможни тестове е наблюдавано очакваното поведение.
При използване на предоставените сертификати компилацията на изходния код протича нормално и се получават валидни резултати.

3.6. Детайлна проверка на предвиденото поведение на всички места в изходния код, които работят с файла или файловете за съхранение на гласове

Не са установени различия в кода с предходния вариант по отношение на съхранение на вота. Прието е, че функционалността съответства на предвидената.

3.7. Персонализиране на смарт карти за гласуване и управление

Картите съдържат сертификати, в които има следните данни: № на секция и типа карта.

4. Проверка на софтуерната реализация на ТУМГ

4.1. Компилиране на изходния код на софтуера в специализирана среда. Тестване за наличието на зависимости в програмния код. Инсталиране и конфигуриране в специализирана среда

Изпълнено е изграждане на софтуера в специализирана среда според Trusted Build Protocol. Констатирани са незначителни отклонения в процедурата за доверено изграждане. Няма установени зависимости в програмния код. Въпреки отклоненията, довереното изграждане е завършено успешно.

Генерираният изпълним код е инсталиран, конфигуриран и тестван успешно в специализираната среда, предоставена от производителя.

4.2. Проверка на списък с определени методи и поетапно тестване по предефинирани критерии за съответствие

Поискан и предоставен “code coverage report”.

Налични са на тестове на модули, които покриват 71% от редовете и 79.5% от функциите в изходния код.

4.3. Проверка за наличие на уязвимости.

В софтуерната реализация на ТУМГ не са установени уязвимости.

4.4. Детайлна проверка на предвиденото поведение на всички места в изходния код, които работят с файла или файловете за съхранение на гласове

Извършени са проверки като не са констатирани несъответствия в работата с входно/изходните файлове за съхранение на гласове.

4.5. Проверка на базова/и СА верига/и, използвана/и при конкретните избори

След извършените възможни тестове е наблюдавано очакваното поведение. Компилацията на изходния код протича нормално и дава валидни резултати.

4.6. Проверка за сигурността на използваните криптографски механизми:

- Хеш алгоритми – поне SHA-256
- Симетрични алгоритми- поне AES -256
- Асиметрични алгоритми – RSA 2048

Използват се стандартни, надеждни алгоритми за криптиране съгласно заложените изисквания.
Използват се стандартни, надеждни хеширащи алгоритми, за всички функции.

4.7. Проверка на шрифтове и функция bold

Констатирано е наличието на шрифт Arial и вариант на шрифт, подобен на Tahoma (за Linux).

4.8. Проверка на заложената функционалност и обхвата на хешираните файлове и директории, участващите в приложението за проверка на хеш кода (HashExtractor)

Използва се read-only squashfs root partition, а самият hash extractor работи с целия образ (архив на конкретния дял на диска). Единствено директория /var не е включена в хеширането, заради наличието на динамични променливи файлове.

4.9. Проверка за наличие на обфускиран (прикрит) код, в стандартните функционалности на операционната система

Не е намерен обфускиран (прикрит) код в приложния софтуер или в стандартните функционалности на операционната система.

Заключение

Констатираните отклонения и недостатъци, както и направените забележки и констатации са надлежно описани в Протоколите по т. 7. 1 от Методиката и са отразени в настоящият Доклад, изготвен съгласно т. 7. 2 от Методиката. След приключване на дейностите по удостоверяване, Докладът за оценяване на съответствието и Решението по т. 7. 4 от Методиката се предоставят на ЦИК и на Изпълнителя по договора за обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и на Изпълнителя по договора за обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0003 за предприемане на последващи действия при необходимост.

В рамките на дейностите по доверено изграждане и при последващите проверки на изходния и компилирания код беше получен идентичен резултат. След инсталиране на изпълнимия код върху ТУМГ е визуализиран системния хеш код, а именно:

F4F07A8D41FF3001C0670CB31C438056199B6517722DB0B1B5A97F92129B4D3E.

На база на предоставените информационни активи, допълнително изисканите документи и указанията на ЦИК екипите за оценка на съответствието констатираха, че са налични необходимите доказателства за качеството, ефективността, функционалността и сигурността на информацията на предоставените образци на типа ТУМГ и са налице предпоставките за вземане на положително решение за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията на Изборния Кодекс и техническата документация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0002 и обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0003.

На основание на установените в протоколите за проверка и оценяване и на констатациите и заключенията от настоящия Доклад, предлагаме да бъде издадено решение за удостоверяване на съответствие на доставения тип ТУМГ с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-002 и по обществена поръчка с рег. № 04312-2023-0003.

Настоящият Доклад се отнася за ТУМГ в цялост, като съвкупност от компоненти на апаратни и програмни средства, които в своята цялост осигуряват технологичния процес в избирателните секции при произвеждане на избори чрез машинно гласуване в Република България и не трябва да се използва от Възложителя, Производителя, Изпълнителя и/или друга заинтересована страна, за да бъде доказвано съответствие или да бъде искано одобрение на техническото устройство за машинно гласуване от която и да е правителствена институция, или което и да е правителство за други цели, различни от изборите, които се произвеждат в Република България на 02.04.2023 г.

29.03.2023 г.

гр. София

За Раздел I - Ръководител на екип № 1 : /П/ /Марио Миладинов/

За Раздел II - Ръководител на екип № 2 : /П/ /Златко Халваджиев/

За Раздел III - Ръководител на екип № 3 : /П/ /Георги Бончев/

За Раздел IV - Ръководител на екип № 4 : /П/ /Георги Станков/